

Till: Minister för internationellt utvecklingssamarbete Per Olsson Fridh

INFÖR MÖTET MED EU:S BISTÅNDSMINISTRAR I JUNI 2021

Bäste Per Olsson Fridh,

Inledningsvis vill jag uttrycka uppskattning för det arbete som Sverige tillsammans med andra inom EU har lagt ner i förberedelserna av rådslutsatserna för att se till att jämställdhet, kvinnors rättigheter och sexuella och reproduktiva rättigheter finns med. Det är viktigt att EU-medlemsstater med en antifeministisk agenda inte har kunnat blockera sådana skrivelser. Inför FAC Utveckling har Sverige en särskild roll att spela när det kommer till att bevaka att språkformerna bibehålls hela vägen in mål.

Ett förstärkt fokus på mänsklig utveckling i EU:s utvecklingssamarbete är ett positivt steg i riktning mot Agenda 2030:s grundläggande princip att ingen ska lämnas utanför. Med anledning av mötet den 14 juni vill vi framföra några prioriterade frågor.

I fråga om mötets agendapunkt om medelinkomstländer vill vi framför allt lyfta fram att Sverige bör betona vikten av att:

- **stödja demokratisk organisering för att motverka ojämlikheter** som håller människor kvar i extrem fattigdom, hunger och diskriminering även i medelinkomstländer.
- oberoende organisationer i **civilsamhället, fria medier och andra demokratiska förändringsaktörer får stöd som bibehålls, och vid behov stärks**, i medelinkomstländer där det bilaterala biståndet är på väg att fasas ut.
- **bistånd till att mobilisera privata investeringar** bör ta hänsyn till skillnaderna inom gruppen medelinkomstländer. EU lyfter detta som en strategisk typ av stöd, men bör säkerställa att stödet inte fokuserar på övre medelinkomstländer där risken är större att knappa biståndsresurser används till att subventionera hållbara investeringar som redan idag kan genomföras på marknadsvillkor, och kopplingen till biståndets mål om att bekämpa fattigdom och förtryck blir svagare. Volymen på denna typ av EU-bistånd, där tillräckliga data om resultat fortfarande saknas, måste också alltid vägas mot vikten av att lägga grunden till hållbara ekonomier i låginkomstländer och vikten av satsningar på att bygga upp egna offentliga resurser i låg- och medelinkomstländer.
- resurser för att finansiera nödvändiga utsläppsminskningar i medelinkomstländer inte ska tas från bistånd ämnat att stödja människor som lever i utsatthet. Därför behöver **klimatfinansiering vara additionell** till befintliga biståndsåttaganden.

Några prioriterade frågor i diskussionerna om mänsklig utveckling som medlemmar i CONCORD Sverige önskar att Sverige lyfter fram är:

- Med tanke på det motstånd som civilsamhället möter i motvindsfrågor, tyvärr i vissa EU-medlemsstater såväl som i partnerländer, så vore det värdefullt om du kunde

nämna hur Sveriges konstruktiva dialog med civilsamhället bidrar till arbetet för rättigheter och mänsklig utveckling.

- I spåren av Covid-19 och den brutala uppgången av sexuellt och könsbaserat våld och nedgången i tillgång till mödrahälsovård är dessa frågor viktigare än någonsin. Samtidigt har Storbritannien, världens andra största givare till SRHR, kraftigt dragit ned biståndet till jämställdhet och SRHR. Sverige kan i detta sammanhang **spela en fortsatt nyckelroll för att EU:s prioriteringar framöver ska visa på den starka kopplingen mellan "Human Development" och jämställdhet - inklusive SRHR.**
- Mänsklig utveckling, miljö och klimat är nära sammankopplade. I synnerhet bör Sverige **lyfta fram frågan om miljö- och klimaträttvisa.** Människor som lever i utsatthet med begränsade möjligheter till mänsklig utveckling drabbas oproportionerligt hårt av miljö- och klimatkriser. Ökat EU-stöd till klimatanpassning, med integrerade jämställdhets- och jämlikhetsperspektiv, är viktigt för mänsklig utveckling. Utbildning är också centralt i arbetet för rättvis och inkluderande omställning.
- I fråga om utbildning behöver barnen i de mest utsatta situationerna och deras rätt till en **trygg återgång till skolan** under och efter pandemin lyftas fram. Det innebär också att nya samarbeten och enorma satsningar på **digitalisering av utbildning** behövs för att skapa lokalt förankrade lösningar för alla flickor och pojkar. Även de yngsta barnen behöver utbildning med kvalitet. Satsningar på **utbyggd förskola** är en fråga som Sverige bör sätta fokus på i EU-sammanhang. Det har stora positiva återverkningar på hälsa, jämställdhet och hållbar mänsklig utveckling.
- EU:s utvecklingssamarbete måste satsa på **uppbyggnaden av system för social trygghet** som också funkar att skala upp i krissituationer. Stöd till trygghetssystem av typen "fattighjälp" som inte leder till strukturella förändringar eller ökad jämlikhet bör undvikas till förmån för universella system. EU kan ge ökad synlighet åt frågan till exempel i pågående diskussioner om en Global fond för social trygghet.
- De nödvändiga satsningarna på hälsa, utbildning och social trygghet kommer inte att kunna finansieras med enbart bistånd. En värld som står bättre beredd att hållbart hantera denna och kommande kriser kräver mer resurser för välfärden i låg- och medelinkomstländer. **EU måste föra en politik i fråga om skuld, särskilda dragningsrätter, internationella skatteregler, arbete mot skatteflykt, uppbyggnad av inhemska offentliga resurser och stärkt ansvarsutkrävande** som samstämmigt verkar för mer jämlika, jämställda och hållbara samhällen.

Vi hoppas att ovanstående inspel bidrar till Sveriges arbete i EU, och ser fram emot fortsatt dialog om utvecklingsfrågorna på EU-nivå.

Vänliga hälsningar
Petra Tötterman Andorff
Ordförande CONCORD Sverige